

PORTÁL ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ A ÚZEMNÍCH PLÁNŮ ZLÍNSKÉHO KRAJE

Jaroslav Pospíšil

Přístup ke kvalitním informacím vzniklým činností veřejné správy a procesy územního plánování se stává jedním ze základních předpokladů tvorby nových územních plánů. Článek se zabývá postupy aplikovanými na území Zlínského kraje směřujícími k zajištění tohoto cíle a seznamuje s možnostmi využití portálového řešení (webové aplikace) jako výsledku jednotného přístupu ke zpracování územně analytických podkladů a územních plánů.

Úvod

Na území Zlínského kraje dlouhodobě existují aktivity směřující ke sjednocování a standardizaci v datové oblasti, ať jde o jednotné digitální zpracování územních plánů (metodiky, katalogy jevů, vizualizace), tvorbu jednotné digitální technické mapy či účelové katastrální mapy ve vektorové podobě. V souvislosti s účinností nového zákona č. 183/2006 Sb., o územním plá-

vání a stavebním řádu (stavební zákon) a příslušných vyhlášek, a novými úkoly pro územní plánování z nich vyplývajících (pořizování územně analytických podkladů na úrovni obcí s rozšířenou působností a na úrovni krajů, tvorba územních plánů a zásad územního rozvoje v intencích vyhlášek) nastala možnost zcela nového přístupu k řešení této problematiky – pokusit se o jednotný

a hromadný způsob vytvoření a udržování datové základny územního plánování pro celý Zlínský kraj, využít ji jako podklad a současně jako výsledek procesu územního plánování. S projektem řešícím tuto oblast přišel Odbor územního plánování a stavebního řádu ve spolupráci s Oddělením informatiky Odboru Kanceláře ředitele Krajského úřadu Zlínského kraje.

The screenshot shows the JUAP web portal. The header includes the JUAP logo and the text 'Jednotné územně analytické podklady a územní plány'. The main content area is titled 'Základní charakteristika Portálu' and includes a date '12.3.2008 7:54:00'. Below this, there is a list of 'Klíčové články' (Key articles) numbered 1 to 5, covering basic information, history, functionality, data management, and data creation processes. There are also sections for 'Aktuality' (News) and 'Kontakty' (Contacts). The 'Kontakty' section lists the 'Správce datového skladu' (Data warehouse manager) as GEOVAP, spol. s r.o. and the 'Koordinační místo Zlínský kraj' (Coordinating office Zlínský kraj) with contact information for Mgr. Jaroslav Pospíšil and Ing. Marcela Vavřková.

Obr. 1: Vstupní brána portálu

Vstupy a předpoklady

V první řadě bylo nutné zajistit podporu řešení na úrovni samospráv Zlínského kraje a jeho obcí, přesvědčit je o výhodnosti, zajistit financování a udržitelnost záměru. Tohoto záměru bylo dosaženo. Podepsáním Smlouvy o partnerství při jednotném pořízení a správě územně analytických podkladů na území Zlínského kraje je zajištěno fungování projektu minimálně do roku 2012, přičemž je počítáno s využitím příspěvků na výkon státní správy, které obce a kraj získávají ze státního rozpočtu na zajištění této činnosti. Tyto prostředky jsou pro účel projektu sdružovány a jsou vypisovány jednotlivé veřejné zakázky směřující k naplnění projektu. Dalším předpokladem bylo vytvoření a stanovení jednotného datového modelu a způsobu zpracování pro celou oblast podkladových dat územního plánování a dat vznikajících územním plánováním. Pro zpracování byl zvolen datový model Sjednocení digitálního územního plánu pro potřeby Zlínského kraje upravený do podoby jednotné verze pro územně analytické podklady a územní plán, s jednotným modelem vizualizace dat. Stejný způsob zpracování přináší spoustu výhod (které jsou nasnadě). Je nutno zmínit i to, že takto je zajištěna kompatibilita dat na obecní a krajské úrovni. Hromadný způsob

zpracování také přináší své výhody – odpadají neprovázanosti dat na styčích správních území, lépe se koordinují opravy měřítkových nesouladů dat, hromadný způsob je určitě finančně výhodnější než samostatná řešení. Dalším nezbytným předpokladem bylo vytvoření kontaktního pracoviště v jednotlivých obcích s rozšířenou působností, tzn. vytvoření pracovního místa, vyškolení a zapracování zaměstnance tak, aby zajišťoval jak samotný sběr a zpracování dat, tak i jejich využívání pro ostatní pracovníky úřadu a projektanty územních plánů.

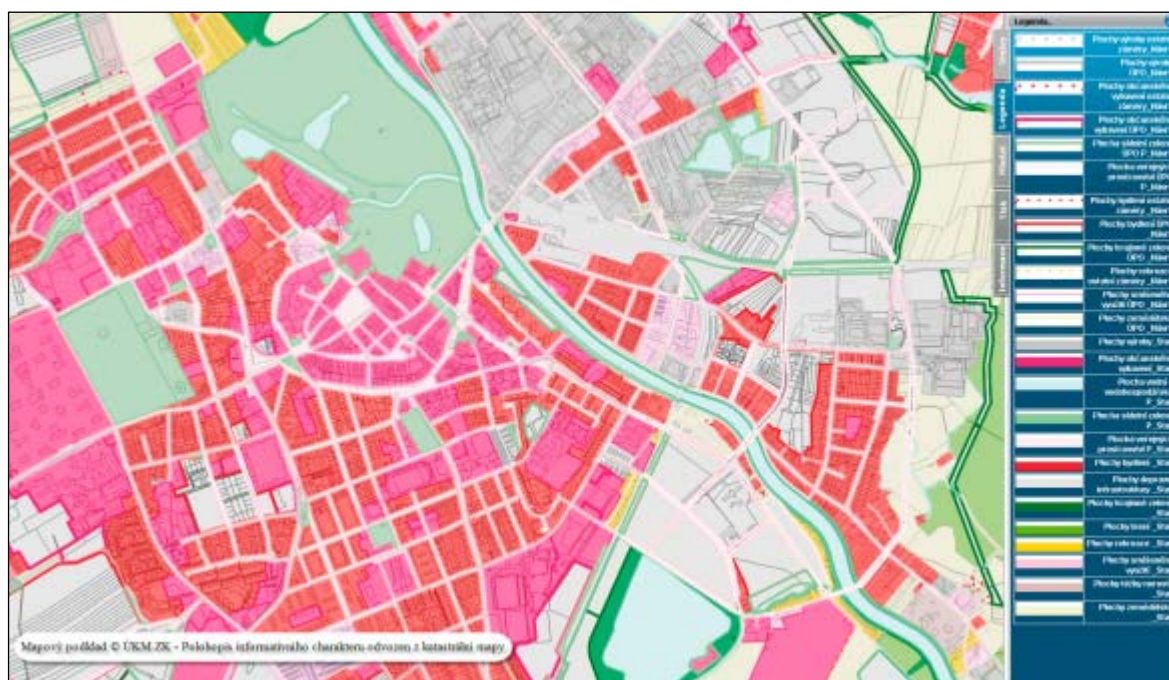
Etapy projektu

Celý projekt pořízení a údržby datové základny územního plánování má několik etap.

Nejdříve bylo potřeba vytvořit primární datovou sadu. Do ní vstoupila jak data získaná od poskytovatelů údajů (správci dopravní a technické infrastruktury, orgány veřejné správy a jimi zřizované organizace,...), tak data vzniklá tzv. průzkumem území, tj. data z terénních průzkumů, data importovaná z dříve zpracovaných průzkumů a rozborů k územním plánům obcí, data z různých studií a dokumentací atd., a v neposlední řadě také všechny od roku 2007 podle jednotné metodiky zpracované územní plány. Všechna

tato data byla podle datového modelu zpracována nad základním referenčním podkladem Zlínského kraje – účelovou katastrální mapou, některé vrstvy byly vůči tomuto podkladu topologicky upraveny. Účelová katastrální mapa Zlínského kraje umožňuje vytvářet další odvozeniny různých měřítek, je použitelná i pro tisky na úrovni map středních měřítek pro krajské dokumentace, čímž je zajištěna vzájemná kompatibilita všech dat nad touto mapou vzniklých, bez nutnosti jejich měřítkových úprav a generalizací. Primární datová sada podkladů pro územně analytické podklady zpracovaná v roce 2007 by samozřejmě bez aktualizací ztrácela svou hodnotu, tudíž byly nastartovány procesy průběžných aktualizací a byly nastaveny principy pro očekávané aktualizace celé datové sady ve dvouletých cyklech. Kromě aktualizací souběžně probíhá i proces vylepšování kvality dat formou zpřesňování jevů nad účelovou katastrální mapou.

Dalším postupným krokem je zpracování rozborů udržitelného rozvoje území vzniklých nad těmito datovými podklady. Proces jejich vytváření v současné době právě probíhá, předpokládanými termíny dokončení jsou konec roku 2008 pro všechny obce s rozšířenou působností a polovina roku 2009 pro Zlínský kraj. Stejně jako datová základna územně analytic-

Obr. 2: Ukázka výkresové sestavy „Stav a záměry v území“

kých podkladů jsou i rozborů udržitelného rozvoje území zpracovávány pro všechny obce s rozšířenou působností stejným způsobem.

Posledním a pro celý projekt nejdůležitějším krokem je vznik a provoz datového skladu a nad ním fungujícím portálem ÚAP a ÚP Zlínského kraje. Datový sklad a portál si zřizují a provozují společně obce s rozšířenou působností Zlínského kraje, na základě Smlouvy o partnerství se podílejí na jeho financování. Role Zlínského

kraje je v této oblasti jen koordinační. Portál zajišťuje permanentní přístup pro všechny oprávněné osoby (pořizovatelé a projektanti územních plánů, poskytovatelé dat, v omezené míře i širší veřejnost).

Portál je provozován na adrese <http://www.juap-zk.cz/>. Služby datového skladu i portálu jsou zajišťovány externím subjektem vzešlým ze společně vypisovaného výběrového řízení. Tento přístup umožňuje pracovníkům úřadů územního plánování soustředit se na to,

„co chtějí, co potřebují“, nikoliv na to, „co umějí“, umožňuje přesně vědět, co je datová oblast územního plánování stojí. Hlavními funkcionalitami portálu jsou *zobrazování dat* (výkresové sestavy předdefinované a uživatelské, jednotlivé vrstvy, různé referenční mapové podklady – katastrální mapy, ortofotomapy, mapy středních měřítek, vrsťevnice,...), *vzdálená editace dat* (přimo v prostředí portálu nebo u složitějších editací v prostředí GIS programu obsluhujícího vzdáleně datový sklad),

Obr. 3: Ukázka zobrazení „Technických limitů území“

Obr. 4: Ukázka využití odvozeniny z účelové katastrální mapy

Obr. 5: Ukázka „textové informace“ o jevech na vybrané parcele

verzování dat (uchovávání všech časových řezů jednotlivých vrstev umožňují náhledy i na už historická data), výdej dat oprávněným subjektům (s výběrem formátu a územního rozsahu vydávaných dat), tisky dat v předdefinovaných měřítcích a formátech papíru, *metadátové informace* (pasporty územně analytických podkladů k jednotlivým vrstvám, metainformace ke každému prvku v datové základně), *vyhledávání a lokalizace* (obec, parcela,...), *jednoduché analýzy* typu zjištění informací o všech jevech na vybrané parcele atd.

Technologie a funkcionality portálu

Služby portálu jsou poskytovány GIS technologií Marushka®. Tato technologie poskytuje uživateli řadu výhod, jakými jsou neomezená symbologie,

stylování vrstev na základě použitého měřítko, průhlednost vrstev, dynamická legenda podle obsahu mapového objektu, dynamický rozsah poskytovaných dat podle nastavených práv uživatelů. Dnes jsou v prostředí portálu naplněny základní datové sady územně analytických podkladů a nad nimi jsou zobrazovány kromě samotné kompletní datové sady i první tři výkresové sestavy – výkres hodnot, výkres limitů a výkres záměrů. V současné době probíhá dodefinování výkresových sestav územního plánu (hlavní výkres, výkres základního členění území, výkres VPS, VPO a asanací, výkres záboru ZPF a PUPFL), po jejich začlenění do prostředí portálu se začnou zobrazovat první jednotně zpracované územní plány obcí Zlínského kraje s předpokladem postupného naplňování území kraje tak, jak budou další územní plány přibývat.

Závěr

Konečným cílem je pokrýt celé území Zlínského kraje jednotně zpracovanými daty tak, aby kterýkoliv uživatel přistupující k portálu mohl nahlížet na tato data stejným způsobem, aby územní plán i té nejmenší obce Zlínského kraje vypadal po vizuální a obsahové stránce stejně jako územní plán krajského města.

Kromě oblasti územního plánování je portál také vstupní branou k dalším informacím využitelným v široké oblasti státní a veřejné správy.

*Mgr. Jaroslav Pospíšil
Odbor územního plánování
a stavebního řádu
Krajský úřad Zlínského kraje*

ENGLISH ABSTRACT

The Portal of Planning Analytical Materials and Spatial Plans of the Zlín Region, by Jaroslav Pospíšil

The availability of relevant information resulting from the actions of public administration and the processes of spatial planning is becoming a basic precondition of new spatial plans. This article describes the processes applied for the territory of the Zlín Region, presenting the possibilities of a web portal as a result of a unified approach to the elaboration of analytical materials and spatial plans.